

ประกาศสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
เรื่อง แผนยุทธศาสตร์ด้านพุทธศาสนากับสหวิทยาการ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพันธกิจ ส่งเสริม สนับสนุน และบริการวิชาการ ด้านงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาองค์กรและสังคม ดังนั้นจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านพุทธศาสนากับสหวิทยาการ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประกอบด้วย ๑. หลักการและเหตุผลของแผน ๒. ความสำคัญของการบูรณาการแผน ๓. บทบาทของแผน ๔. วิสัยทัศน์ ๕. พันธกิจ ๖. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๗. กลยุทธ์หลัก ๘. แผนการดำเนินงาน ๙. การประเมินผล และ ๑๐. บทสรุปแผน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. หลักการและเหตุผลของแผน

แผนยุทธศาสตร์นี้จัดทำขึ้น เพื่อส่งเสริมการนำหลักธรรมในพุทธศาสนามาบูรณาการกับสหวิทยาการสมัยใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างสมดุลในสามมิติหลัก ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม และความก้าวหน้าทางวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อสร้างความยั่งยืนทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

หลักการสำคัญของแผนยุทธศาสตร์นี้ คือ การผสมผสานปรัชญาทางพุทธศาสนา เช่น อริยสัจ ๔ และไตรลักษณ์ เข้ากับกระบวนการวิจัยและนวัตกรรมข้ามศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนานั้นครอบคลุมผลลัพธ์ในเชิงวัตถุ เศรษฐกิจ การพัฒนาจิตใจ และการยกระดับคุณค่าของมนุษย์

๒. ความสำคัญของการบูรณาการแผน

๒.๑ การแก้ไขปัญหาสังคมที่ซับซ้อน กล่าวคือปัญหาสังคมในปัจจุบัน เช่น ความเหลื่อมล้ำ ความเครียดจากชีวิตสมัยใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ล้วนเป็นปัญหาที่ต้องการวิธีการแก้ไขที่หลากหลายและครอบคลุม การประยุกต์พุทธศาสนาในมิติของสหวิทยาการ สามารถนำเสนอแนวทางที่มีรากฐานจากความเข้าใจในมนุษย์และธรรมชาติ

๒.๒ การสร้างความสมดุลระหว่างจิตใจและเทคโนโลยี กล่าวคือในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว หลักธรรมในพุทธศาสนา เช่น การมีสติ (mindfulness) และเมตตา (compassion) สามารถช่วยลดความเครียดและเสริมสร้างความสมดุลในชีวิตประจำวันได้

๒.๓ การพัฒนาอย่างยั่งยืน กล่าวคือการบูรณาการแนวคิดพุทธศาสนากับพัฒนาสหวิทยาการ จะช่วยสร้างแนวทางที่สนับสนุนการพัฒนาที่คำนึงถึงผลกระทบระยะยาว เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีจริยธรรม และการสร้างสังคมที่มีความสุขร่วมกัน

/๓. บทบาท...

๓. บทบาทของแผน

พุทธศาสนาไม่ได้เป็นเพียงศาสนาที่มุ่งเน้นการบรรลุธรรมส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีศักยภาพในการสร้างแนวคิดที่สามารถปรับใช้ในศาสตร์ต่าง ๆ เช่น การศึกษา: การใช้พุทธธรรมในกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์และการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม จิตวิทยา: การใช้หลักสมถะและวิปัสสนาในการเสริมสร้างสภาวะจิตใจ และ เศรษฐศาสตร์: การพัฒนารูปแบบเศรษฐกิจที่ยึดหลักพอเพียงและการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม

๔. วิสัยทัศน์

เสริมสร้างพุทธศาสนาเป็นฐานความรู้เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมสหวิทยาการที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๕. พันธกิจ

- ๕.๑ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่บูรณาการหลักพุทธปรัชญากับสหวิทยาการ
- ๕.๒ สนับสนุนการเผยแพร่และการประยุกต์ใช้ผลวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ
- ๕.๓ พัฒนาศูนย์เรียนรู้และบุคลากรด้านพุทธศาสนากับสหวิทยาการ

๖. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๖.๑ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมข้ามศาสตร์ ได้แก่ วิจัยที่ผสมผสานพุทธปรัชญากับวิทยาการสมัยใหม่ ไม่น้อยกว่า ๕๐ เรื่อง และตีพิมพ์บทความในวารสารนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของแผนวิจัย
- ๖.๒ สร้างผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ สร้างระบบนิเวศวิจัยที่นำผลงานไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และมีหน่วยงานสังคมที่ได้รับประโยชน์จากงานวิจัยไม่น้อยกว่า ๒๐ หน่วยงาน
- ๖.๓ พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศด้านพุทธศาสนาและสหวิทยาการ ได้แก่ สร้างศูนย์เรียนรู้ด้านจริยธรรมและพุทธศาสนาอย่างน้อย ๑ แห่ง และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๗. กลยุทธ์หลัก

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและส่งเสริมงานวิจัยด้านพุทธศาสนากับสหวิทยาการ ประกอบด้วย จัดตั้งโครงการวิจัยที่มุ่งเน้นการประยุกต์พุทธศาสนาสู่ปัญหาสังคม เช่น การศึกษา ความยั่งยืน และสุขภาพจิต และสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรวิจัยที่เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ระดับประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศูนย์เรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านพุทธศาสนาและจริยธรรมที่มุ่งเน้นการบูรณาการกับศาสตร์อื่น และทำ MOU กับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิจัยอย่างน้อย ๖ ฉบับ

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างการเผยแพร่และการนำไปใช้ ประกอบด้วย พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัย เช่น เว็บไซต์และฐานข้อมูล และจัดสัมมนาและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวก

๘. แผนการดำเนินงาน

เป้าประสงค์	กิจกรรม	กรอบเวลา	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม	จัดทำโครงการวิจัยข้ามศาสตร์ ๕๐ โครงการ	ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘	โครงการวิจัยข้ามศาสตร์ $\geq$ ๕๐ โครงการ
สร้างผลกระทบต่อสังคม	จัดทำระบบนิเวศการวิจัย	ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘	งานวิจัยที่นำไปใช้ $\geq$ ร้อยละ ๒๐
พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ๑ แห่ง	ธ.ค. ๒๕๖๘	ศูนย์เรียนรู้ ๑ แห่ง

๙. การประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การประเมิน: ใช้คะแนน A-E ในการวัดผลความสำเร็จ

๙.๒ การติดตามผล ประกอบด้วยประชุมติดตามงาน ๓ ครั้งต่อปี และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการวิจัย

๑๐. บทสรุปแผน

แผนยุทธศาสตร์นี้ตั้งเป้าหมายให้พุทธศาสนาเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนการพัฒนาสหวิทยาการ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมที่สมดุลและยั่งยืน

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี ด้านวิจัย

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย